

34ste ZITTING.

ZITTING VAN DINGSDAG 14 JANUARIJ 1817. (1)

(GEOPEND TEN 12 URE.)

Voorstel gedaan omtrent het wets-ontwerp aangaande handelen scheepvaart in den Levant; — Ingekomen: 1°. Wets-ontwerpen betreffende het openstellen van geldleeningen voor den aanleg van wegen en bedijking van het Koegras, enz.: 2°. boekwerken; 3°. adressen; — Comité-Generaal.

Voorzitter, ridder **Membréde**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 73 leden, te weten, de heeren:

Bijleveld, van Sytzama, Alberda van Rensuma, de Nieuport, Verheijen, Metelerkamp, van Suchtele tot de Haere, Schuylendburch van Bommenede, J. Clifford, van Markel Bouwer, van Spaen van Biljoen, Duvelaer van de Spiegel, Ram, de Rasse, Reigersman, Reyphins, Cuypers, van Heiden Reinestein, Baesen d'Hautain, Pestere van Cattenbroek, Gevers, Schiervel d'Altenbrouck, Gendebien, de la Motte Baraffe, Clifford, Gockinga, de Jonge, de Vaernewyck d'Angest, de Ham, Vilain XIII, Bontinck tot Nyenhuys, van Lijnden van Hoevelaken, van Heeckeren tot Kell, Serruys, Della Faille d'Huyse, Wasseige, de Schietere de Lophem, Huytens Kerremans, van Hees, van Wassenaer Pancras, de Tornaco de Berlo, Roest van Alkemade, van Zuylen van Nijvel, Wijckersloot, Repelaer, Fontein Verschuier, de Goër, Jarges, van Wassenaer van Onsenoort, van Alphen, Roorda van Eysinga, Carbazius Bzn., de Vinck van Wezel, de Codd, de Gerlache de Biourge, de le Viellenze, de Floen d'Aldercrona, de Grady de Bellaire, de Surllet de Chokier, van Randwijck, de Spoelbergh d'Eynhouts, de Troije, d'Onyn de Chastre, Baut de Rasmond, de Pitteurs Budinghen, Cornet de Grez, de Lebidaert, Dubus, Huyssen van Kattendyke, de Secus, Meeus, van Andringa de Kempnaer, van Heerdt tot Eversberg en Dotrenghe.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

(1) Dit Verslag is opgemaakt naar: 1°. de *Officiële Notulen* van het verhandelde op dezen dag; 2°. *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 14 en 18; 3°. *Algemeene Nederlandsche Courant* (*Gazette Générale des Pays-Bas*) n°. 571; *le Courier Belgique* n°. 7.

De heer **de Surllet de Chokier**, het woord gevraagd en verkregen hebbende, geeft den wensch te kennen, dat de wet van den 11den Julij 1814 aangaande de vaart en den koophandel op de Schalen van den Levant worde gemeen gemaakt voor de Zuidelijke Provinciën.

De **Voorzitter** merkt aan, dat elk voorstel, in deze Vergadering te doen, hem, ingevolge de bepaling van het Reglement van Orde, vier en twintig uren te voren moet worden medegedeeld.

Niemand meer het woord vragende, loopt de behandeling van dit onderwerp hiermede ten einde. (1)

De **Voorzitter** berigt, dat zijn ingekomen: twee Koninklijke boodschappen ieder ten geleide van een wets-ontwerp;

het eerste strekkende tot het openen eener negociatie voor het vinden der kosten, noodig tot het aanleggen of voltoojen van die wegen, bruggen, vaarten en rivieren, welke tot de groote communicatie van het Rijk behooren;

het tweede, strekkende tot het openen eener geldleening ten bedrage van f 1,118,000 tot vinding der kosten van de bedijking van het Koegras en voor den aankoop der daarin liggende landen, welke aan particulieren toebehooren, voor het graven van eene binnenvaart met jaagpad, en voor de voortzetting der doksluis en kaaiwerken aan het Nieuwe Diep.

De beide Koninklijke boodschappen worden aan de Vergadering medegedeeld, terwijl besloten wordt de wets-ontwerpen te verzenden naar de Afdelingen om aldaar te worden onderzocht. (2)

De **Voorzitter** meldt vervolgens dat zijn ingekomen:

1°. van wege de gebroeders van Cleef, boekhandelaren te 's Gravenhage, een exemplaar van het werk: » *Overzicht van den staat der Oost-Indische bezittingen onder het bestuur van den Gouverneur-Generaal H. W. Daendels, door Engelhard. 1816, 8°.* »

Van de inzending van dit werk zal melding gemaakt worden in de notulen van het verhandelde op dezen dag, en het werk worden geplaatst in de boekery der Kamer.

(1) Het bovenstaande is overgenomen uit de *Officiële Notulen*, die evenwel den naam van den heer de Surllet de Choquier niet hebben opgegeven. De *Nederlandsche Staats-Courant* en de *Algemeene Nederlandsche Courant* (*Gazette Générale des Pays-Bas*) hebben van dit incident niets gemeld gehad. Volgens andere dagbladen, en met name *le Courier Belgique* n°. 7, *le Journal de la Flandre Orientale et Occidentale* n°. 273, *le Journal de la province d'Anvers* n°. 16, *l'Oracle* n°. 15, *la Gazette de Leyde* n°. 6, *het Dagblad van Noord-Brabant* n°. 6, heeft de zaak zich op de volgende wijze toegedragen:

M. de Surllet de Choquier demande la parole, après la lecture du procès-verbal. Il voit par l'art 3 du projet de loi rejeté dans la dernière séance, qu'il existe dans les Provinces Septentrionales une Commission chargée de régler tout ce qui est relatif à la protection du commerce dans les Echelles du Levant; en rejetant le projet de loi, on a laissé les Provinces Méridionales sans législation sur cette matière. Cependant, les villes d'Anvers, d'Ostende, de Bruges et de Gand, ainsi que les manufactures du Limbourg font un commerce très considérable dans le Levant; en conséquence, il demande que la loi du 11 Juillet 1814, et le règlement de commerce qui y est relatif, s'étendent sur les Provinces Méridionales.

Le **Président** observe, que c'est une nouvelle proposition, qui, d'après le règlement, doit être remise vingt-quatre heures d'avance.

M. de Hoffschmidt prétend, que c'est une simple motion à laquelle la lecture du procès-verbal a donné lieu.

M. de Surllet de Choquier dit, qu'il ne fait qu'émettre un voeu, dont il demande la mention au procès-verbal, afin que Sa Majesté puisse y prendre égard.

Il est vivement appuyé par M. Reyphins et plusieurs autres membres, qui tous expriment le désir que la loi du 11 Juillet 1814 soit rendue commune aux Provinces Méridionales.

Cet objet reste sans discussion; la motion n'a pas eu de suite.

(2) Zie *Bijlagen* onder n°. XXIII en XXIV. De Koninklijke Boodschappen zijn ook te vinden in de *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 22; *Amsterdamsche Courant* n°. 23; *Haarlemsche Courant* n°. 11; *Stuart's Jaarboeken* 1817, bl. 85; en die van het wets-ontwerp onder n°. XXIV bedoeld, in *le Journal de la Belgique* XIII, n°. 26; *le Journal de la Flandre Orientale et Occidentale* n°. 284; en in *la Feuille d'annonces de Mons* n°. 467.

34STE ZITTING. — 14 JANUARIJ.

Mededeeling van ingekomen stukken.

2°. de navolgende verzoekschriften, als:

een van twee pastoors van Heerenberg, zich beklagende van gestoord te zijn in de uitoefening van de godsdienst;

een van de kamer van notarissen van Brugge, daarbij verzekerende nooit reden gegeven te hebben tot de klagten, gedaan over de notarissen in het algemeen, door een lid der Staten-Generaal in de vergadering van den 13den December.

Beide deze adressen worden verzonden naar de Commissie voor de verzoekschriften.

De **Voorzitter** geeft te kennen, dat hij eene mededeeling te doen heeft in een geheim comité: hij verzoekt gevolgelyk de toehoorders de tribunes te willen verlaten. (1)

(1) Sommige dagbladen, met name *l'Oracle* n°. 15, *la Gazette de Leyde* n°. 6, *le Journal de Gand* n°. 16, het *Dagblad van Noord-Brabant* n°. 6, deelden omtrent het gehouden Comité-Generaal het volgende mede:

« On croit que l'objet, pour lequel la Seconde Chambre des Etats-Généraux s'est formée aujourd'hui en comité secret, est une proposition de la plus

De openbare vergadering wordt daarmede gesloten, en gescheiden tot den volgenden dag, des middags ten twaalf ure.

haute importance, présentée par quelques membres et tendante à la prohibition générale de l'exportation des grains des Provinces Méridionales du Royaume, en étendant jusqu'à l'Escaut, y compris la ci-devant Flandre Hollandaise, les dispositions de la loi prohibitive, et établissant un cordon de surveillance entre les Provinces Méridionales et Septentrionales, afin que les premières jouissent des productions de leur sol, et les dernières de la liberté illimitée du commerce. Les autorités locales seront, dit-on, chargées de surveiller l'exécution de cette mesure. Dans le cas de saisie de grains, la moitié appartiendra aux pauvres de la commune où la saisie aura eu lieu; si des agents des convois et licences y concourent, ils jouiront d'un quart."

In *l'Oracle* n°. 16 werd op die zaak teruggekomen, en het volgende berigt:

« La proposition qui a donné lieu au comité secret de la Seconde Chambre des Etats-Généraux, dans la séance d'hier, a été renvoyée aux Sections. On croit que la Section Centrale, qui s'assemble demain-matin, fera son rapport sur cette proposition Vendredi prochain, et que la discussion aura lieu le même jour en comité secret."

In de *Nederlandsche Staats-Courant*, en in de *Officiële Bescheiden* bij het Archief der Tweede Kamer voorhanden, wordt van deze aangelegenheid niet gewaagd.